

Zygmunt Ziątek

"Bruno Schulz a nadrealizm", Jerzy Spejna, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/41, 132

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ RZEWUSKA Elżbieta: Elementy teatralne w powieściach Tadeusza Micińskiego. W: O prozie polskiej XX wieku. Materiały Konferencji Ogólnopolskiej w Toruniu. Listopad 1968. Pod redakcją A.Hutnikiewicza i H.Zaworskiej. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XIV, s.39-55.

Charakterystyczną cechą twórczości Micińskiego jest nieprzestrzeganie rygorów rodzajowych. Jej spójność wewnętrzna określa jedność problematyki oraz powtarzalność motywów i zasad obrazowania. Stąd zgodność eksperymentów powieściowych z propozycjami teatralnymi późniejszych dramatów, przejawiająca się przede wszystkim w komplikacji obserwowanych z zewnątrz planów narracji i przedstawień oraz w ujawnieniu narzuconej konwencji poetyzującej. Inne elementy teatralne wprowadzone do powieści - to m.in. scenograficzna konstrukcja scenerii powieściowej, stosowanie statycznych scen eksponujących gest oraz scen zbiorowych, komponowanie dialogów, kreacja "bohatera roli".

BP/41

H.F.

/I/ SPEJNA Jerzy: Bruno Schulz a nadrealizm. W: O prozie polskiej XX wieku. Materiały Konferencji Ogólnopolskiej w Toruniu. Listopad 1968. Pod redakcją A.Hutnikiewicza i H.Zaworskiej. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXIV, s. 183-199.

Szkic o prozie Schulza wskazuje momenty jego twórczości zbieżne z praktyką twórczą i postulatami teoretycznymi nadrealistów, głównie francuskich. Dotyczy to przede wszystkim: świata fantastyczno-wyobraźniowego, konstruowanego dzięki literackiemu powrotowi do dzieciństwa, do takiego sposobu doznawania świata, w którym jawa przeplata się ze snem i który pozwala na regenerację pierwotnych mitów kulturowych. Genezy twórczości Schulza od nadrealistów autor ogranicza do ewentualnych inspiracji antropologicznych przejętych za ich pośrednictwem, bliższe zaś pokrewieństwa proponuje traktować na zasadzie analogii.

BP/41

Z.Z.